

**IZVEŠTAJ O RADU VIKTIMOLOŠKOG DRUŠTVA SRBIJE
1. januar - 31. decembar 2016. godine**

- ❖ **Misija, ciljevi i zadaci**
- ❖ **Aktivnosti Viktimološkog društva Srbije u periodu 1.1.-31.12.2016. godine**
- ❖ **Saradnja sa visokoškolskim ustanovama, stručna praksa i međunarodni internship programi**
- ❖ **Učešće članova i članica VDS u radu organa i tela međunarodnih i domaćih organizacija**
- ❖ **Organizacija predavanja stručnjaka i stručnjakinja iz zemlje i inostranstva i posete stručnjaka iz inostranstva VDS**
- ❖ **Osobe angažovane na realizaciji aktivnosti VDS u periodu 1.1.-31.12.2016. godine**
- ❖ **Učešće članova i volontera VDS na stručnim i naučnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu**
- ❖ **Medijsko istupanje članova VDS**
- ❖ **Donatori**

Beograd, 22. februar 2017. godine

Misija, ciljevi i zadaci

Viktimološko društvo Srbije (VDS) je nezavisno i neprofitno udruženje građana, koje je osnovano 12. novembra 1997. godine s ciljem da okupi što veći broj istraživača, eksperata i aktivista zainteresovanih da rade na razvoju viktimologije i unapređenju prava i zaštite žrtava kriminaliteta, rata i kršenja ljudskih prava, bez obzira na njihov pol, versku i religijsku pripadnost, politička opredeljenja ili druge karakteristike.

Viktimološko društvo je član Svetskog viktimološkog društva od 1999. godine, a od 2004. godine i Evropske pomoći žrtvama. Od decembra 2005. godine VDS je član ISPAC-a (International Scientific and Professional Advisory Council of the United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme) - Međunarodnog naučnog i profesionalnog savetodavnog tela u okviru Programa Ujedinjenih nacija za sprečavanje kriminaliteta i krivično pravo, a od 2009. godine i Međunarodne mreže organizacija koje se bore protiv nasilja vatrenim oružjem (IANSA). Viktimološko društvo Srbije je član Evropskog pokreta u Srbiji, Mreže „Žene protiv nasilja“, Republičkog tima za borbu protiv trgovine ljudima i Inicijative za zakonsku zabranu i zaštitu dece od telesnog kažnjavanja u Srbiji. VDS je osnivač i član Asocijacije Zajednička akcija ZA istinu i pomirenje. Od 2012. godine VDS je i deo Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture.

Glavne aktivnosti VDS su:

- Predlaganje izmena i dopuna zakona i zalaganje za njihovu primenu;
- Praćenje položaja žrtve u krivičnom postupku (monitoring);
- Pomoć i podrška žrtvama kriminaliteta;
- Naučno istraživanje različitih oblika viktimizacije, njihovih posledica i načina prevencije, kao osnove za dalje kreiranje odgovarajuće politike u pogledu poboljšanja položaja žrtava kriminaliteta i rata i zaštite njihovih prava;
- Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima;
- Istina i pomirenje;
- Izdavačka delatnost;
- Organizovanje naučnih i stručnih skupova i
- Edukacija.

U ovim aktivnostima ogleda se kontinuitet rada Društva na ostvarivanju dugoročnih ciljeva u pogledu poboljšanja položaja žrtava, stvaranja novih institucija, vladavine prava i prevencije kriminaliteta i konflikata.

Tokom proteklih devetnaest godina rada, Viktimološko društvo je ostvarilo saradnju u nizu zemalja u centralnoj i istočnoj Evropi, kao što su Mađarska, Slovačka, Češka Republika, Hrvatska, Slovenija, BiH, Makedonija, Albanija, Ukrajina, Moldavija, Rumunija, Bugarska, Grčka, ali i sa zemljama Zapada – Velikom Britanijom, Severnom Irskom, Belgijom, Holandijom, Italijom, Francuskom, Austrijom, Norveškom, Švedskom, Nemačkom, SAD, kao i sa organizacijama i ekspertima iz Južne Afrike, Australije, Indije, Japana i Izraela.

Aktivnosti Viktimološkog društva Srbije u periodu 1.1.-31.12.2016. godine

Članstvo u VDS, informisanje članova VDS i javnosti o projektima i drugim aktivnostima

U toku izveštajnog perioda u VDS se učlanilo 11 osoba, a jednoj je prestalo članstvo po njenoj molbi. Viktimološko društvo Srbije trenutno ima 155 aktivnih članova, od čega 9 počasnih. Nažalost, tokom 2016. godine preminuo je jedan od osnivača VDS i njegovih istankutih članova – Radovan Ristanović, Pomoćnik generalnog sekretara u Sektoru za nadzor Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Tokom izveštajnog perioda, članovi VDS, koji su na mailing listi Društva *VDS info*, dobijali su redovno informacije o projektima koji su u toku, publikacijama koje su izašle iz štampe, skupovima koje je VDS organizovalo ili kojima su prisustvovali članovi i članice VDS, potom o aktivnostima Evropske pomoći žrtvama, viktimološkim i drugim skupovima, kao i o drugim aktivnostima Viktimološkog društva Srbije.

Redovno je ažurirana internet stranica Društva na kojoj se mogu naći sve informacije o radu Društva – projektima, publikacijama, skupovima i slično. Informacije su dostupne na srpskom i engleskom jeziku. Za održavanje internet stranice zadužena je Jasmina Nikolić, dok je za administriranje internet stranice zadužena Tatjana Orelj.

Pored internet stranice, od 2012. godine na Facebook-u postoji prezentacija Viktimološkog društva Srbije, što takođe doprinosi povećanju vidljivosti Društva i njegovih aktivnosti, a od 2016. godine VDS ima i svoj Tweeter nalog.

Istupanjem članova Društva u medijima doprinosi se povećanju vidljivosti Društva i njegovih aktivnosti.

Tokom 2016. godine otpočelo se sa pripremom materijala za pisanje publikacije o 20 godina postojanja i rada Viktimološkog društva Srbije, koje se obeležava 2017. godine.

Sve aktivnosti vezane za članstvo, njihovo informisanje i ažuriranje internet stranice su samofinansirajuće. Za ove aktivnosti zaduženi su dr Sanja Čović, Jasmina Nikolić i Bejan Šaćiri.

Rad organa VDS

Tokom 2016. godine direktorka i Upravni odbor VDS obavljali su svoje redovne poslove predviđene Statutom VDS. Upravni odbor je održavao redovne sednice i donosio odluke o tekućim pitanjima (organizaciji godišnje konferencije VDS, članovima Programskog i Organizacionog odbora VII godišnje konferencije VDS, prijemu u članstvo i prestanku članstva, nagradama za 2016. godinu, iznosu pretplate za naučni časopis *Temida* i članarine za 2017. godinu, izboru članova Redakcionog odbora naučnog časopisa *Temida*, izmenama Pravilnika o izdavanju publikacija). Takođe je organizovana i jedna, elektronska, sednica Skupštine VDS vezano za usvajanje Izveštaja o radu VDS za period 1.12.2014.-31.12.2015. godine, Programa rada Viktimološkog društva Srbije za 2016. godinu i finansijskog izveštaja VDS za 2015. godinu.

Nagrade Viktimološkog društva Srbije za 2016. godinu

Viktimološko društvo Srbije je 2009. godine ustanovilo tri nagrade:

- Nagradu za doprinos unapređenju prava žrtava
- Nagradu za doprinos razvoju nekonfliknog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju ratom i ratnim zločinima „Treći put“
- Nagradu talentovanom mladom istraživaču/istraživačici

Nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava dodeljuje se pojedincima/pojedinkama ili organizacijama koji su svojim aktivnostima ili zalaganjima dali veliki i trajan doprinos unapređenju prava žrtava i ostvarivanju ciljeva zbog kojih je Društvo osnovano. Ove godine Upravni odbor VDS je doneo odluku da se dodele dve Nagrade za doprinos unapređenju prava žrtava dodeli: prof. dr Oliveru Bačanoviću, dekanu i redovnom profesoru na Fakultetu za bezbednost Univerziteta „Sv. Kliment Ohridski“, Skoplje, Makedonija.

Prof. dr Oliver Bačanović je dekan i redovni profesor na Fakultetu za bezbednost Univerziteta „Sv. Kliment Ohridski“, Skoplje, Makedonija. Profesor Bačanović je jedan od utemeljivača viktimologije u Makedoniji i prvi koji je na prostorima bivše Jugoslavije počeo da predaje predmet Viktimologija na jednoj visokoškolskoj ustanovi. Od 1996. godine radi na Fakultetu za bezbednost Univerziteta „Sv. Kliment Ohridski“, gde je trenutno dekan i predaje predmete Viktimologija, Maloletnička delinkvencija i Penologija. Profesor Bačanović veoma aktivno saraduje sa VDS od samog osnivanja. Član je Redakcionog odbora naučnog časopisa *Temida* već dugi niz godina. Učestvovao je na svim dosadašnjim godišnjim konferencijama VDS i najzaslužniji je za afirmaciju Godišnje konferencije VDS u Makedoniji, na šta ukazuje podatak da svake godine imamo sve više učesnika iz Makedonije. *Nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava* profesoru Bačanoviću se dodeljuje zbog njegovog doprinosa unapređenju prava žrtava u Makedoniji i u celom regionu bivše Jugoslavije, kao i afirmaciji viktimologije u Makedoniji i Srbiji, afirmaciji samog Viktimološkog društva Srbije i izgradnji i afirmaciji mladih stručnjaka koji se bave viktimologijom.

Nagrada „Treći put“ dodeljuje se pojedincima/pojedinkama ili organizacijama koji su svojim aktivnostima ili zalaganjima dali poseban doprinos razvoju nekonfliktnog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju posledicama rata i izgradnji mira u Srbiji. Ove godine UO VDS je odlučio da Nagradu „Treći put“ dodeli: NVO Nova vizija iz Prijepolja.

NVO Nova vizija je neprofitna, nevladina organizacija, koja je osnovana 2001. godine sa sedištem u Prijepolju. NVO Nova vizija radi na promovisanju društva jednakih, aktivnih građana koji neguju toleranciju, poštuju različitost, razvijaju partnerske odnose, promovišu znanje i doživotno obrazovanje. NVO Nova vizija bila je važan partner u realizaciji aktivnosti VDS u okviru potprojekta Viktimološkog društva Srbije *Podsticanje dijaloga u multietničkom društvu uz osnaživanje žrtava*, koji je realizovan u okviru FP7 projekta finansiranog od strane EU, pod nazivom ALTERNATIVE. Mirsad Duran, predsednik udruženja, i Nermina Duran, programska koordinatorica, pružili su neizmernu pomoć u organizaciji i realizaciji niza aktivnosti, posebno u sprovođenju empirijskog istraživanja, kao i akcionog dela istraživanja, koje je imalo dve faze: organizaciju i realizaciju seminara *Od konflikta do mirnog života u zajednici*, koji su sprovedeni tokom 2014. godine u tri multietničke sredine u Srbiji, uključujući Prijepolje, i razvijanje *Priručnika o najboljim praksama primene restorativnih pristupa u interkulturalnom kontekstu*. Tokom prethodne četiri godine, imali smo prilike da zajednički radimo, stvaramo, komentarišemo i učimo jedni od drugih. Mirsad i Nermina su pokazali veliki entuzijazam; uspeali su da okupe ljude iz Prijepolja koji su zainteresovani da rade na promovisanju restorativnih pristupa u prevenciji i rešavanju problema, uključujući konflikte, na lokalnom nivou, a time i na daljem zalaganju za širenje ideje i primenu modela „Treći put“ kao oblika restorativnog dijaloga i modela koji je prepoznat kao moguća primena restorativne pravde u post-konfliktnom društvu. Upravo zbog toga, Upravni odbor VDS je odlučio da nagradu „Treći put“ dodeli NVO Nova vizija.

Nagrada talentovanom mladom istraživaču/istraživačici dodeljuje se mladima za posebno kvalitetan naučno-istraživački rad iz oblasti viktimologije. Ova nagrada ima za cilj podsticanje mladih za bavljenje naučno-istraživačkim radom u oblasti viktimologije. Ove godine UO VDS je doneo odluku da Nagradu mladom talentovanom istraživaču/istraživačici dodeli: Dani Ivović, Aleksandri Jovanović i Jeleni Cvetanović, master defektološkinjama.

Dana Ivović je master defektološkinja. Zaposlena je u Specijalnoj bolnici za bolesti zavisnosti u Beogradu. 2013. i 2014. godine bila je volonterka Viktimološkog društva Srbije, a u prethodne tri godine pomagala je u organizaciji godišnjih konferencija Viktimološkog društva Srbije. Odbranila je master rad na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju pod nazivom „Stavovi vozača o saobraćajnim propisima i njihovo ponašanje u saobraćaju“, pod mentorstvom prof. dr Vesne Nikolić-Ristanović. U okviru ovog rada sprovela je empirijsko istraživanje i pokazala sposobnost za istraživački rad relevantan za unapređenje položaja žrtava i razvoj viktinologije kao nauke. Imajući to u vidu, Upravni odbor VDS je doneo odluku da dodeli Dani nagradu talentovanom mladom istraživaču/istraživačici, verujući da će to podsticajno delovati na nju i doprineti da i nadalje ulaže napore da postane dobra i kvalitetna istraživačica i da radi na unapređenju prava žrtava.

Aleksandra Jovanović je master defektološkinja. Radno iskustvo sticala je u gimnaziji „Stevan Sremac“ u Nišu, u Tehničkoj školi „Rade Metalac“ u Leskovcu, kao i u organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom dece, mladih i drugih ranjivih grupa. Napisala je i na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju odbranila master rad pod nazivom „Rodna socijalizacija i izloženost seoskih žena nasilju u braku“, pod mentorstvom prof. dr Vesne Nikolić-Ristanović. U okviru ovog rada uradila je empirijsko istraživanje primenom ankete o viktinizaciji sa ženama u selu Vlase i time dala važan doprinos kako, kod nas retkim, istraživanjima ove vrste sprovedenim u seoskoj sredini, tako i podizanju svesti seoskih žena o rodnim stereotipima, nasilju u braku i mogućnostima prevencije i zaštite. Imajući to u vidu, Upravni odbor VDS je odlučio da dodeli Aleksandri nagradu talentovanom mladom istraživaču/istraživačici. Verujemo da će to podsticajno delovati na nju da nastavi sa istraživačkim radom u oblasti viktinologije i da se angažuje na unapređenju prava žrtava, posebno žena žrtava rodno baziranog nasilja.

Jelena Cvetanović master defektološkinja. Od 2007. godine je zaposlena na Klinici za pulmologiju Kliničkog centra Srbije. Napisala je i na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju odbranila master rad pod nazivom „Iskustvo viktinizacije mobingom u zdravstvu“, pod mentorstvom prof. dr Vesne Nikolić-Ristanović. Za potrebe izrade master rada sprovela je kvalitativno empirijsko istraživanje bazirano na dubinskim intervjuima sa ženama i muškarcima, žrtvama mobinga u zdravstvenim ustanovama u Beogradu. Istraživanje je imalo i akcioni karakter jer je, uporedo sa intervjuisanjem, žrtvama davala objašnjenja i informacije o mogućim oblicima podrške i organizacijama i institucijama kojima mogu da se obrate za pomoć. Time je pokazala sposobnost za primenu kvalitativnih metoda i akcionog pristupa u viktinološkim istraživanjima, kao i za senzitivn odnos prema žrtvama. Imajući to u vidu, Upravni odbor VDS je odlučio da Jeleni dodeli nagradu talentovanom mladom istraživaču/istraživačici, verujući da će to podsticajno delovati na nju da nastavi sa istraživačkim radom u oblasti viktinologije i da se angažuje na unapređenju prava žrtava, posebno žrtava mobinga.

Biblioteka VDS

Tokom izveštajnog perioda uvećavan je fond knjiga. VDS biblioteka trenutno raspolaže sa 1695 naslova iz domena viktinologije, prava, kriminologije, studija roda, istine i pomirenja, ljudskih prava, restorativne pravde i drugih oblasti. Pored toga, VDS biblioteka raspolaže i sa velikim brojem časopisa, od kojih 9 časopisa VDS dobija redovno, putem razmene ili na drugi način (Revija za kriminalistiku in kriminologiju, European Journal of Criminology, Žurnal za kriminalistiku i pravo, Pravni zapisi, Pravo: teorija i praksa, Criminology in Europe, Restorative Justice: An International Journal, Sociologija, Varstvoslovje). Najzad, biblioteka VDS raspolaže i bogatim izborom audio i video materijala.

VDS biblioteka je dostupna svim članovima Društva. Od novembra 2007. godine korišćenje biblioteke uključeno je u cenu članarine, dok osobe koje nisu članovi VDS mogu da se učlane u biblioteku. Članarina iznosi 400,00 dinara za studente osnovnih, master i doktorskih studija koji nisu zaposleni, a 800,00 dinara za ostale korisnike.

Od 2007. godine, u biblioteku VDS učlanile se se 97 osobe. U periodu 1.1.-31.12.2016. godine, pored članova i članica VDS, biblioteku je koristilo 10 lica, od toga 5 studenata. Tokom 2016. godine izdato je ukupno 40 knjiga.

Sadržaj VDS biblioteke dostupan je na www.vds.org.rs/BibliotekaKnjige.htm

Nabavka knjiga za biblioteku se najvećim delom ostvaruje putem poklona i dobijanja primeraka knjiga za prikazivanje u naučnom časopisu *Temida*. Poslovi u vezi sa održavanjem i korišćenjem biblioteke su samofinansirajući i volonterski. Tokom izveštajnog perioda za VDS biblioteku bio je zadužen Bejan Šaćiri.

Zalaganje za izmene zakona i prakse

Projekat Zaštitnika građana RS „Jačanje kapaciteta Zaštitnika građana za zakonodavne inicijative kroz saradnju sa organizacijama civilnog društva“

Zaštitnik građana RS je 2015. godine započeo realizaciju projekta *Jačanje kapaciteta Zaštitnika građana za zakonodavne inicijative kroz saradnju sa organizacijama civilnog društva* čija je svrha da doprinese unapređenom zakonodavnom okviru za zaštitu ljudskih prava u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima i pravnim tekovinama Evropske unije. U okviru ovog projekta angažovane su organizacije civilnog društva koje se bave unapređenjem ljudskih prava na praćenju zakonodavnih inicijativa i dostavljanju Zaštitniku građana analiza nacrtu zakona i drugih zakonskih i podzakonskih akata u nekoliko oblasti, kako bi na osnovu toga Zaštitnik građana podnosio mišljenje na nacрте zakona, amandmane na zakone u skupštinskoj proceduri i pokretao druge vrste zakonodavnih inicijativa.

Viktimološko društvo Srbije je uključeno u projekat na dva načina:

- Kao deo konzorcijuma organizacija civilnog društva zajedno sa Institutom za kriminološka i sociološka istraživanja, Institutom za uporedno pravo, Inicijativom za prava osoba sa mentalnim invaliditetom-MDRI, Grupom 484 i Međunarodnom mrežom pomoći. Nosilac aktivnosti je Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. Konzorcijum je zadužen za praćenje i predlaganje izmena zakona u oblasti prava lica lišenih slobode i posebno osetljivih grupa (lica smeštena u psihijatrijskim bolnicama, prava starijih, prava ljudi u pokretu).
- Samostalno, i to kao organizacija zadužena za praćenje i predlaganje izmena zakona u oblasti rodne ravnopravnosti i prava LGBT osoba.

U 2016. godini VDS je bilo angažovano na pisanju izveštaja za Zaštitnika građana pod nazivom „Restorativni pristupi u primeni alternativnih sankcija i izvršenju kazne zatvora u Srbiji“, čije su autorke: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, redovna profesorka na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu i direktorka Viktimološkog društva Srbije, i dr Sanja Čopić, viša naučna saradnica u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja i predsednica UO Viktimološkog društva Srbije.

Projekat traje do decembra 2017. godine i finansiraju ga Ambasada Velike Britanije u Srbiji i Švajcarska agencija za razvoj i saradnju, a sprovodi se u saradnji sa Kućom ljudskih prava koja obezbeđuje administrativnu i tehničku podršku u sprovođenju projekta.

Nacionalni mehanizam za prevenciju torture

Viktimološko društvo Srbije je odlukom Zaštitnika građana od 20. januara 2012. godine postalo deo Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, nakon čega je zaključen i Sporazum o saradnji u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture između VDS i Zaštitnika građana. Sporazum je obnovljen 2016. godine. Pored VDS, sporazum o saradnji zaključen je sa još osam udruženja: Beogradskim centrom za ljudska prava, Dijalogom, Inicijativom za prava osoba sa

mentalnim invaliditetom, Komitetom pravika za ljudska prava, Međunarodnom mrežom pomoći, Odborom za ljudska prava Valjevo, Helsinškim odborom za ljudska prava u Srbiji i Centrom za ljudska prava Niš. Nacionalni mehanizam za prevenciju torture treba da svojim kontinuiranim posetama ustanovama u kojima se nalaze lica lišena slobode odvrati sve državne organe i službena lica od bilo kakvog oblika zlostavljanja i usmeri državu ka stvaranju životnih uslova u mestima gde su smeštena lica lišena slobode u skladu sa opšte prihvaćenim standardima. U okviru Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, VDS je zaduženo za praćenje položaja žena u ustanovama u kojima se nalaze lica lišena slobode.

Učešće u radnim grupama Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (NKEU)

VDS je član dve radne grupe u okviru Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji (NKEU): Radne grupe zadužene za praćenje pregovora u poglavljima 2 *Slobodno kretanje radnika* i 19 *Socijalna politika i zapošljavanje*, i *Radne grupe zadužene za praćenje pregovora u poglavlju 24*. Tokom izveštajnog perioda, predstavnica VDS dr Sanja Čopić je učestvovala na sastancima Radne grupe NKEU za poglavlje 24 sa predstavnicima relevantnih ministarstava koji su koordinatori podgrupa koje rade na izradi AP za ovo poglavlje, kojom prilikom su date sugestije vezano za predstavljeni Akcioni plan i način izveštavanja o njegovom sprovođenju.

Ostale aktivnosti

Viktimološko društvo Srbije je i tokom 2016. godine podržalo kampanju *Potpisujem*, koju sprovodi Autonomni ženski centar sa partnerskim organizacijama, a koja je posvećena zalaganju za punu primenu Konvencije Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici. U okviru ove kampanje VDS je prikupljalo potpise za peticiju: proglašenje 18. maja za Dan sećanje na ubijene žene žrtve nasilja.

Pored toga, dr Sanja Čopić je u ime VDS prisustvovala Javnim konsultacijama o Nacrtu izmena Krivičnog zakonika a u kontekstu harmonizacije sa Konvencijom Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (tzv. Istanbulska konvencijom), Beograd, 16. mart 2016. godine, kao i fokus grupi koju je organizovala dr Mirjana Dokmanović vezano za Rodnu analizu u Srbiji, 18. novembar 2016. godine.

Zalaganje za podizanje društvene svesti o položaju žrtava, njihovim pravima i problemima

Saslušajmo glas žrtava- Smanjimo zloupotrebu vatrenog oružja – povećajmo našu bezbednost!

Kampanja „Saslušajmo glas žrtava“ predstavljala je deo globalne kampanje „Nedelja borbe protiv nasilja upotrebnom vatrenog oružja“ koja je održana u maju 2016. godine u organizaciji Međunarodne mreže organizacija koje se bore protiv nasilja malokalibarskim naoružanjem (International Action Network on Small Arms). Kampanja je imala za cilj da pokaže koliko upotreba oružja utiče na našu bezbednost i koliko može da uništi naš i tuđi život. Viktimološko društvo Srbije se, u saradnji sa UNDP SEESAC-om, a uz finansijsku podršku Evropske unije, pridružilo globalnoj akciji koja je imala za cilj podizanje svesti o posledicama koje zloupotreba vatrenog oružja ostavlja na žrtve, kao i na porodice onih koji su podlegli povredama. Kampanjom se takođe nastojalo da se podigne svest o radu službi za podršku žrtvama u Srbiji. U okviru ove kampanje sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Izdato je zajedničko saopštenje VDS i UNDP SEESAC, koje je dostupno na <http://www.vds.org.rs/SmanjimoZloupotrVatOruzForm2016Srb.htm>;
- Postavljanje video klipova i primera nastradalih zbog zloupotrebe vatrenog oružja na facebook stranicama VDS i UNDP SEESAC, kao i na Twitter nalogu UNDP SEESAC;
- Prikupljanje iskustava građana na internet stranici VDS;
- Razgovor sa građanima Novog Beograda i distribucija informativnog materijala;
- Analiza razgovora sa građanima;
- Predstavljanje kampanje u medijima.

Obeležavanje Evropskog dana žrtava

Povodom 22. februara, Evropskog dana žrtava, VDS je izdalo zajedničko saopštenje za javnost sa Republičkim javnim tužilaštvom i Misijom OEBS u Srbiji. Ovo saopštenje je medijski praćeno, postavljeno je na internet stranice VDS i Republičkog javnog tužilaštva i distribuirano je putem društvenih mreža. Tekst saopštenja je dostupan na <http://www.vds.org.rs/arhivasr.htm>.

Pored toga, predstavnici/e VDS su održali/e predavanja na beogradskim fakultetima sa ciljem senzibilisanja studenata za potrebe žrtava i informisanja o postojanju službi za žrtve, kao i sa ciljem promovisanja volonterskog rada u njima:

- Jasmina Nikolić je održala predavanje studentima Pravnog fakulteta Univerziteta Union u Beogradu i članovima Unije studenata socijalnog rada na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu;
- Dr Nikola Petrović je održao predavanje studentima Visoke medicinske škole strukovnih studija „Milutin Milanković“;
- Bejan Šaćiri je održao predavanje studentima psihologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu;
- Mirjana Tripković je održala predavanje studentima Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu.

Monitoring susedstva: Prevencija i suzbijanje nasilja u lokalnim zajednicama

Viktimološko društvo Srbije je uz finansijsku podršku Opštine Novi Beograd tokom 2016. godine realizovalo projekat pod nazivom *Monitoring susedstva: Prevencija i suzbijanje nasilja u lokalnim zajednicama*. Opšti cilj projekta bio je prevencija i efikasnije zbrinjavanje žrtava nasilja. Projekat je takođe imao za cilj smanjenje nasilja u lokalnim zajednicama, povećanje informisanosti građana o postojanju službi koje im mogu pomoći, razvoj ideja za prevenciju nasilja, razvoj kapaciteta službe za žrtve *VDS info i podrška žrtvama* i neposredna pomoć žrtvama.

Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije

Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije *Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava* održana je u Hotelu 88 rooms u Beogradu, 24. i 25. novembra 2016. godine.

Konferencija je imala za cilj da okupi stručnjake/stručnjakinje i istraživače/istraživačice, koji se iz perspektive različitih disciplina, teorijski i praktično, bave pravima žrtava i pružanjem pomoći i zaštite žrtvama kriminaliteta, kršenja ljudskih prava i drugih vidova stradanja, i omogući sveobuhvatnu razmenu iskustava i znanja. U okviru glavne teme Konferencije, govorilo se o izazovima društvenog reagovanja i zaštite žrtava u kontekstu savremenih bezbednosnih rizika, pretnji i izazova, posebno vezano za aktuelnu migrantsku i izbegličku krizu, ekstremno nasilje, terorizam, radikalizam i organizovani kriminalitet. Konferenciju su otvorili:

- prof. dr Slobodan Savić, predsednik Viktimološkog društva Srbije
- gospodin Saša Janković, Zaštitnik građana Republike Srbije
- prof. dr Gorazd Meško, izabrani predsednik Evropskog udruženja za kriminologiju
- gospodin Branko Stamenković, zamenik Republičkog javnog tužioca
- prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, direktorka Viktimološkog društva Srbije

Ovogodišnja Konferencija odvijala se kroz plenarne i tematske sesije i poster prezentacije.

Četiri plenarne sesije bile su posvećene sledećim temama: Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava; Pomoć i podrška žrtvama; Viktimizacija, osnaživanje i oporavak i Viktimizacija i zaštita žrtava: iskustva različitih zemalja. Na njima su izlaganja imali:

- Prof. dr Nataša Mrvić-Petrović, naučna savetnica u Institutu za uporedno pravo i redovna profesorka Pravnog fakulteta Univerziteta Union, Beograd, Srbija
- Prof. dr Gorazd Meško, redovni profesor, prodekan za istraživanja i rukovodilac Instituta za krivično pravosuđe i bezbednost na Fakultetu za krivično pravosuđe i bezbednost, Univerzitet u Mariboru, Slovenija i izabrani predsednik Evropskog udruženja za kriminologiju
- Prof. dr Oliver Bačanović, dekan i redovni profesor na Fakultetu za bezbednost-Skoplje, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“-Bitola, Republika Makedonija
- Dr An Verelst, Evropska podrška žrtvama, Belgija
- Ilse Vande Walle, međunarodna trenerica i konsultantkinja specijalizovana za podršku deci i mladima kao žrtvama kriminaliteta, Belgija
- Sue O’Sullivan, Federalna ombudsmanka za žrtve kriminaliteta, Kanada
- Prof. dr Natti Ronel, Odsek za kriminologiju, Bar-Ilan Univerzitet, Izrael
- Prof. dr Nina Peršak, Univerzitet u Gentu, Pravni fakultet, Gent, Belgija
- Prof. dr Mally Shechory Bitton, Odsek za kriminologiju, Ariel Univerzitet, Izrael
- Prof. dr Chadley James, Odeljenje za kriminologiju, California State Univerzitet, Fresno, SAD
- Sarah Simons, članica Izvršnog odbora Svetskog viktimološkog društva, Univerzitet u Kardifu, Fakultet društvenih nauka, Vels, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Jelena Watkins, MA, Organizacija Trauma Care, Ujedinjeno Kraljevstvo

Tematske sesije i radionice bile su posvećene sledećim temama: Viktimizacija i bezbednost; Viktimizacija i društveni odgovori; Pomoć i podrška žrtvama kriminaliteta i rata; Žrtve različitih vidova viktimizacije i značaj podrške; Deca i maloletnici kao žrtve i delinkventi i Žrtve nasilja: od viktimizacije do osnaživanja. Izlaganja na tematskim sesijama imali su:

- Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju i Viktimološko društvo Srbije, Srbija
- Prof. dr Oliver Bačanović, Fakultet za bezbednost-Skoplje, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“-Bitola, Republika Makedonija
- Prof. dr. Dragana Batić, Fakultet za bezbednost-Skoplje, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“-Bitola, Republika Makedonija
- Prof. dr Slađana Đurić, Univerzitet u Beogradu, Fakultet bezbednosti, Beograd, Srbija
- Prof. dr Mirjana Dokmanović, Fakultet za evropske pravno-političke studije, Univerzitet EDUCONS, Novi Sad, Srbija
- Doc. dr Nataša Jovanova, Fakultet za bezbednost-Skoplje, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“-Bitola, Republika Makedonija
- Doc. dr Danica Vasiljević-Prodanović, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu, Srbija
- Doc. dr Bogdančo Gogov, Fakultet za bezbednost-Skoplje, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“-Bitola, Republika Makedonija
- Doc. dr Tatjana Gerginova, Fakultet za bezbednost-Skoplje, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“-Bitola, Republika Makedonija
- Dr Zorica Mršević, Institut društvenih nauka Beograd, Srbija
- Dr Filippo Balistreri, Euro Crim, Centar za istraživanje, trening i konsultacije, Firenca, Italija
- Dr Anja Miroslavljević, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska
- Dr Branka Antić-Štauber, Udruženje Snaga Žene, Tuzla, Bosna i Hercegovina
- Dr Ivana Milosavljević Đukić, „Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine“, Beograd, Srbija,
- Dr Filip Mirić, Pravni fakultet Univerziteta u Nišu, Srbija
- Dr Sanja Čopić, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja i Viktimološko društvo Srbije, Srbija
- Mr Svetlana Janković, Institut za strategijska istraživanja, Srbija
- Mr Ljiljana Stevković, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju i Viktimološko društvo Srbije, Srbija
- Ana Paraušić, MsC, Univerzitet u Beogradu, Fakultet bezbednosti, Beograd, Srbija
- Kjell Elefalk, Međunarodni menadžer i policijski konsultant, Kompanija Trygghet and Management, Švedska

- Jeta Shkurti, Vrhovno tužilaštvo Albanije, Kancelarija za pomoć žrtvama kriminaliteta, Albanija
- Mirela Mujagić, Kantonalni sud u Bihaću, Bihać, Bosna i Hercegovina
- Olga Lola Ninković, Okružni sud u Banja Luci, Banja Luka, Bosna i Hercegovina
- Marija Pavlović, Okružno javno tužilaštvo u Istočnom Sarajevu, Bosna i Hercegovina
- Jasmina Nikolić, Viktimološko društvo Srbije, Srbija
- Bejan Šaćiri, Viktimološko društvo Srbije, Srbija
- Bojana Tankosić, Ustanova za decu i mlade Dečije selo „Dr Milorad Pavlović“, S.Kamenica, Srbija
- Ana Vidović, Ustanova za decu i mlade Dečije selo „Dr Milorad Pavlović“, Sremska Kamenica, Srbija
- Jara Petković, Centar za razvoj usluga socijalne zaštite „Knjeginja Ljubica“, Kragujevac, Srbija
- Bojana Luković, Centar za razvoj usluga socijalne zaštite "Kneginja Ljubica"; Kragujevac, Srbija
- Marija Marković, Dom za decu i omladinu „Duško Radović“; Niš, Srbija
- Slobodan Stojanović, član predsedništva Udruženja sindikata penzionera Srbije, Beograd, Srbija
- Jelena Tadžić, Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)
- Jelena Grujić, MA, Univerzitet EDUCONS, Novi Sad, Srbija

Poster prezentacije:

- Dr Michaela Stefunkova i Zuzana Kostelnikova, Institut za kriminologiju i socijalnu prevenciju, Prag, Republika Češka
- Aleksandra Jovanović, Leskovac, Srbija
- Jelena Cvetanović, Beograd, Srbija

Konferencija je organizovana na način da se ispune uslovi za dobijanje statusa međunarodnog naučnog skupa, koji su predviđeni Pravilnikom o postupku i načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju naučno-istraživačkih rezultata istraživača (Službeni glasnik RS br. 110/05, 50/06-ispavka, 18/10 и 112/15).

Članovi/članice Programskog odbora Konferencije bili su:

- Prof. dr Alenka Šelih, profesorica emerita na Pravnom fakultetu Univerziteta u Ljubljani i članica Slovenske akademije nauka i umetnosti (Slovenija)
- Prof. dr Jaishankar Karuppanan, profesor na Raksha Shakti University (Indija) i glavni i odgovorni urednik časopisa International Journal of Cyber Criminology i International Journal of Criminal Justice Sciences
- Prof. dr Janice Joseph, profesorica na Richard Stockton College of New Jersey (SAD)
- Prof. dr Robert Peacock, profesor i šef na Department of Criminology, University of the Free State, Bloemfontein (Južna Afrika)
- Prof. dr Natti Ronel, profesor na Department of Criminology, Bar-Ilan University (Israel)
- Prof. dr Oliver Bačanović, redovni profesor i dekan Fakulteta za bezbednost, Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“, Skoplje (Makedonija)
- Dr Uglješa Zvekić, Bivši Ambasador Republike Srbije pri Ujedinjenim Nacijama i drugim međunarodnim organizacijama u Ženevi, Predsednik Generalne Skupštine Svetske organizacije za intelektualnu svojinu (WIPO) i predsedavajući Ekonomske Komisije UN za Evropu (UNECE) od 2011. do 2013. godine, naučni savetnik i gostujući profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, Pravnom fakultetu Univerziteta Roma Tre u Rimu, Škole uprave, Slobodni Univerzitet društvenih nauka (LUISS), Rim, Vodeći savetnik, Globalna inicijativa protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (GI), Ženeva
- Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, redovna profesorica na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, direktorka Viktimološkog društva Srbije i bivša predsednica Evropskog udruženja za kriminologiju

- Prof. dr Slobodnka Konstantinović-Vilić, redovna profesorka Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu u penziji
- Prof. dr Mirjana Dokmanović, vanredna profesorka na Fakultetu za evropske pravno-političke studije, Univerzitet Educons, Novi Sad
- Dr Ivana Stevanović, viša naučna saradnica i direktorka u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu, predsednica Centra za prava deteta i članica Saveta Vlade RS za prava deteta

Članovi/članice Organizacionog odbora Konferencije bili su:

- Prof. dr Slobodan Savić, redovni profesor na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i predsednik Viktimološkog društva Srbije, Srbija
- Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, redovna profesorka na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu i direktorka Viktimološkog društva Srbije
- Dr Sanja Čopić, naučna saradnica u Institutu za kriminološka i sociološka istraživanja u Beogradu i predsednica Upravnog odbora Viktimološkog društva Srbije
- Jasmina Nikolić, rukovoditeljka Službe za žrtve Viktimološkog društva Srbije VDS info i podrška žrtvama
- Bejan Šaćiri, istraživač i koordinator u Viktimološkom društvu Srbije

Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije je kategorisana kao međunarodna konferencija i Odlukom Komore socijalne zaštite Republike Srbije br. 55075-1897/2016-2 od 19. oktobra 2016. godine. U skladu sa Bodovnom listom uslova za sticanje bodova za obnavljanje licence stručnih radnika u socijalnoj zaštiti, za aktivno učestvovanje na međunarodnoj konferenciji ostvaruje se 20 bodova, a za pasivno 10 bodova.

Pored Programskog i Organizacionog odbora, u organizaciji i realizaciji Konferencije učestvovali su i volonteri i volonterke VDS.

Sredstva za organizovanje konferencije su obezbeđena iz plaćenih kotizacija. Jedan deo sredstava dobijen je od Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS. Učešće jednog broja učesnika na Konferenciji omogućili su Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Srbiji i u BiH.

Istraživanja

Alternativni načini reagovanja na kriminalitet i bezbednost – „ALTERNATIVE“

Projekat *Alternativni načini reagovanja na kriminalitet i bezbednost – „ALTERNATIVE“* (*Developing alternative understandings of security and justice through restorative justice approaches in intercultural settings within democratic societies*) je bio četvorogodišnji istraživački projekat, u kome je Viktimološko društvo Srbije učestvovalo od 1. februara 2012. do 1. februara 2016. godine. Projekat je realizovan u saradnji sa sledećim partnerima: Katholieke Universiteit Leuven (Belgija), Norwegian Social Research (Norveška), Institute for the Sociology of Law and Criminology (Austrija), European Forum for Restorative Justice, Foresee Research Group (Mađarska), University of Ulster (Severna Irska). Projekat je finansirala Evropska unija u okviru Sedmog okvirnog programa Evropske komisije za istraživanja i tehnološki razvoj (FP7), a njime koordinirao Katholieke Universiteit Leuven (Belgija).

Projekat *ALTERNATIVE* je imao za cilj da, uz pomoć empirijskih dokaza iz četiri zemlje u kojima su sprovedena akciona istraživanja (Srbija, Austrija, Mađarska i Severna Irska) o načinima bavljenja konfliktima u interkulturalnim kontekstima demokratskih društava, omogući alternativno i produbljeno razumevanje pravde i bezbednosti. U okviru projekta *ALTERNATIVE* VDS je sprovedo istraživanje pod nazivom *Podsticanje dijaloga u multietničkom društvu uz osnaživanje žrtava*, koje je imalo za cilj razvijanje alternativnih modela rešavanja postojećih i prevencije budućih konflikata između pripadnika različitih etničkih grupa u Srbiji, a koji mogu doprineti zatvaranju ciklusa nasilja i

povećanju ukupne bezbednosti građana. Ovo istraživanje je omogućilo dalji, teorijski i praktični, razvoj „*Trećeg puta*“ u bavljenju konfliktima u Srbiji i bivšoj Jugoslaviji, koji je koncipiran u okviru *Asocijacije zajednička akcija ZA istinu i pomirenje*, čiji je osnivač i koordinator VDS.

Tokom 2016. godine realizovane su sledeće aktivnosti:

- Priprema za i učešće na sastanku sa osobom iz Evropske komisije (REA) nadležnom za projekat i evaluatorom projekta. Sastanku je prisustvovala dr Sanja Čopić, 23. marta 2016. godine u Briselu (Belgija).
- Finalizacija *Priručnika o najboljim praksama primene restorativnih pristupa u interkulturalnom kontekstu*, priprema za štampu i štampa. Priručnik je dostupan na <http://www.vds.org.rs/File/Prirucnik2016.pdf>.
- Dopuna istraživačkih izveštaja 6.3 i 6.4 prema sugestijama evaluatora i osobe iz Evropske komisije zadužene za projekat Alternative.
- Predstavljanje projekta i projektnih aktivnosti u celini i aktivnosti za čiju realizaciju je zaduženo VDS:
  - Predstavljanje projekta i nalaza VDS istraživanja:
    - Na kursu *Paths to Reconciliation* u okviru regionalnog master programa Regional Master Program in Peace Studies (na engleskom jeziku), Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, koji je vodila prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, a na kome je predavanja održala i dr Sanja Čopić, Beograd, 2016.
    - Na konferenciji „Socijalni identiteti mladih na Zapadnom Balkanu: odnos i značaj etničke, religijske i nacionalne pripadnosti“, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, 19. februar 2016. godine.
    - Na konferenciji Evropskog foruma za restorativnu pravdu, Leiden, 22-24. juna 2016. Prezentovan rad pod nazivom: *Restorative approach to dealing with conflicts in a post-conflict society: an example of a restorative initiative in Serbia* (Sanja Čopić i Vesna Nikolić-Ristanović).
    - Na Međunarodnom simpozijumu o restorativnoj pravdi „Disciplining and Taking Restorative Justice Forward“, u organizaciji The Restorative Justice for All Institute (RJ4All), Skopelos, Grčka, 17-24. jun 2016. godine, na kome je o nalazima dela akcionog istraživanja govorila prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović.
  - Pisanje i objavljivanje radova u kojima su izneti nalazi istraživanja:
    - Rad Nikolić-Ristanović, V., Čopić, S. (2016) *Dealing with the past in Serbia: achievements in the past 20 years*, objavljen je u: M. Fischer, O. Simić (ur.) *Transitional Justice and Reconciliation – Lessons from the Balkans*, Oxon, New York: Routledge: str. 141-168.
    - Pisanje radova za dve knjige na nivou projekta, kao i za druge publikacije.
  - Distribucija brošure o VDS sa informacijama o projektu na naučnim skupovima i sastancima u zemlji i inostranstvu.
  - Distribucija lifleta *ALTERNATIVE* na naučnim skupovima.
  - Distribucija sažetaka dosadašnjih istraživanja VDS i drugih projektnih partnera na naučnim i stručnim skupovima.
  - Ažuriranje internet stranice sa informacijama o realizaciji istraživanja VDS.
  - Ažuriranje ECAS portala sa informacijama o diseminaciji rezultata projekta.
- Menadžment projektnog paketa:
  - Pisanje periodičnog, a potom i završnog izveštaja (narativnog i finansijskog), kao i plana diseminacije rezultata istraživanja.
  - Redovna komunikacija sa KU Leuven kao koordinatorom projekta.

Tokom 2016. godine u realizaciju projektnog paketa VDS u okviru projekta *ALTERNATIVE* neposredno su bili uključeni: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, dr Nikola Petrović, Bejan Šaćiri i Jasmina Nikolić.

Projekat je finansirala Evropska unija u okviru Sedmog okvirnog programa Evropske komisije za istraživanja i tehnološki razvoj (FP7 program).

Istraživanje i analiza rada Službe VDS info i podrška žrtvama

Kontinuirano istraživanje rada Službe *VDS info i podrška žrtvama* sprovodi se od 2004. godine, dok se od sredine 2005. godine podaci beleže i obrađuju uz korišćenje za to posebno konstruisanog upitnika i na osnovu usvojene jedinstvene metodologije njihovog unosa i obrade. Na ovaj način postavljena je osnova za redovno praćenje, istraživanje, poređenje i analizu rada, odnosno podataka Službe, za bolje povezivanje teorije i prakse, kao i za kvalitetnije korišćenje ukupnih kapaciteta Viktimološkog društva Srbije. Osim toga, na ovaj način postavljena je i osnova jednoobraznog vođenja podataka kojima raspolaže Služba *VDS info i podrška žrtvama*.

U toku 2016. godine urađena je analiza za period 2013-2015. godina, koja će biti objavljena u naučnom časopisu *Temida*. Analizu su uradili Jasmina Nikolić i Bejan Šaćiri.

Ovo je samofinansirajuća aktivnost.

Međunarodna anketa samoprijavlivanjem maloletničke delinkvencije (ISR3 – Internatinal self-reported juvenile delinquency study 3)

Viktimološko društvo Srbije je zajedno sa Fakultetom za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu bilo uključeno u treći krug Međunarodne ankete samoprijavlivanjem maloletničke delinkvencije (*ISR3 – Internatinal self-reported juvenile delinquency study 3*). Koordinator Međunarodne ankete samoprijavlivanjem delinkvencije bio je prof. dr Martin Killias, profesor Pravnog fakulteta Univerziteta St. Gallen u Švajcarskoj. Nacionalna koordinatorka projekta za Srbiju bila je prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović. Istraživanje u Srbiji je sprovedeno tokom 2013. i 2014. godine na uzorku od 1344 učenika osnovnih (VII i VIII razreda) i srednjih škola (I do IV razreda) u Beogradu i Novom Sadu. Istraživanjem su, po prvi put u Srbiji, na reprezentativnom uzorku dobijeni podaci o obimu, strukturi i karakteristikama maloletničke delinkvencije, faktorima koji utiču na njeno javljanje, kao i podaci o viktimizaciji maloletnih lica i vezi između maloletničke delinkvencije i viktimizacije.

Rezultati istraživanja objavljeni su knjizi Nikolić-Ristanović, V. (ur.) (2016) *Delinkvencija i viktimizacija maloletnih lica u Srbiji: Rezultati Međunarodne ankete samoprijavlivanjem delinkvencije*, Beograd: Prometej-Beograd. Promocija knjige održana je 6. oktobra 2016. godine u prostorijama Press centra Udruženja novinara Srbije u Beogradu. Na promociji su govorili:

- *Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović*, redovna profesorka Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu i direktorka Viktimološkog društva Srbije: *O istraživanju maloletničke delinkvencije u Srbiji; Faktori koji utiču na javljanje maloletničke delinkvencije i predlozi za društveno reagovanje*
- *Dr Sanja Čopić*, naučna saradnica Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja i predsednica Upravnog odbora Viktimološkog društva Srbije: *Rasprostranjenost i karakteristike delinkvencije i viktimizacije maloletnih lica u Srbiji*
- *Mr Ljiljana Stevković*, asistentkinja na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu i istraživačica Viktimološkog društva Srbije: *I delinkventi i žrtve: Delinkvencija, viktimizacija i sreća maloletnih lica u Srbiji*
- *Prof. dr Aleksandar Jugović*, redovni profesor i prodekan za nauku Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu: *Delinkvencija dece: Između izazova adolescencije i puta u kriminal*
- *Dr Ivana Stevanović*, direktorka Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja i predsednica Centra za prava deteta: *Značaj istraživanja o delinkvenciji maloletnih lica za kreatora javnih politika*

Pored toga, pripremljeni su sažetak nalaza istraživanja i preporuke proistekle iz rezultata istraživanja,

koji će biti objavljeni u posebnoj brošuri.

Edukacija

Trening za volontere službe VDS info i podrška žrtvama

Tokom aprila i maja 2016. godine realizovan je trening za grupu od 10 osoba - volontera službe VDS info i podrška žrtvama, koji su nakon obuke uključeni u rad službe za žrtve. Trening je realizovan prema programu za obuku pružalaca socijalnih usluga za rad sa žrtvama nasilja, koji je razvijen u Viktimološkom društvu Srbije, a koji je 2012. godine akreditovan u Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu. Opšti cilj programa obuke je sticanje potrebnih osnovnih znanja i veština za rad sa žrtvama nasilja, koja bi trebalo da poseduje svaki pružalac socijalnih usluga koji dolazi ili može doći u kontakt sa, punoletnom ili maloletnom, žrtvom bilo koje vrste nasilja. Kroz ovu obuku polaznici stiču potrebne veštine i znanja koja će im omogućiti da prepoznaju žrtvu nasilja, da prepoznaju i razumeju potrebe žrtve, da joj shodno tome pruže potrebne informacije, emotivnu podršku i druge vidove pomoći, kao i da žrtvu upute na druge nadležne službe ili organizacije u zavisnosti od prethodno identifikovanih potreba. Trening su realizovali: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić, dr Nikola Petrović, Bejan Šaćiri i Mirjana Tripković. Organizacija i realizacija treninga bila je samofinansirajuća aktivnost.

Obuka pružalaca socijalnih usluga za rad sa žrtvama rodno baziranog nasilja

Tokom 2016. godine sprovedene su dve obuke za rad sa žrtvama rodno baziranog nasilja, za dve grupe polaznika i polaznica. U aprilu-maju organizovana je obuka za grupu od 6 polaznica (tri osobe zaposlene u Centru za socijalni rad u Petrovcu na Mlavi, dve volonterke VDS i jedna osoba zaposlena u turističkoj agenciji Miross) u prostorijama VDS, a u oktobru je organizovana obuka za grupu od 21 polaznika/polaznice u prostorijama udruženja Bibija. Obuka je realizovana na osnovu programa obuke za rad sa žrtvama rodno baziranog nasilja, koji je akreditovan u Republičkom zavodu za socijalnu zaštitu. Obuka je obuhvatila četiri radionice tokom kojih su polaznice stekle osnovna teorijska i praktična znanja o rodno baziranom nasilju i njegovim pojavnim oblicima, faktorima koji doprinose javljanju nasilja i rizičnim situacijama, viktimizaciji, potrebama žrtava i značaju odgovarajuće podrške i pomoći žrtvama, posebno ženama i deci, mitovima i predrasudama u vezi sa rodno zasnovanim nasiljem i sistemom zaštite, podrške i pomoći žrtvama. Obuke su realizovali: prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, Jasmina Nikolić i Bejan Šaćiri. Organizacija i realizacija obuka bila je komercijalna.

Univerzitetska podrška žrtvama seksualnog nasilja: Trening za održive studentske službe

Viktimološko društvo Srbije je pridruženi član projekta *Univerzitetska podrška žrtvama seksualnog nasilja: Trening za održive studentske službe (Universities Supporting Victims of Sexual Violence (USVSV): Training for Sustainable Services)*, kojim koordinira University of Brunel (Velika Britanija). Ovaj projekat ima za cilj razvijanje novih učenja na osnovu istraživanja i primera dobre prakse univerzitetskih mera protiv seksualnog nasilja; kreiranje nacionalnih i međunarodnih mreža stručnjaka, specijalizovanih službi, studentskih udruženja i univerzitetskih radnika u cilju građenja i razmene znanja; realizacija inovativnog treninga „za prvi odgovor” koji će naučiti univerzitetsko osoblje da priđe žrtvama na senzitivnan način i uputi žrtve na adekvatne službe; učiniti ovu vrstu treninga institucionalno održivom, sprovesti evaluaciju treninga i rezultate distribuirati između partnera, na nacionalnom i međunarodnom nivou. Planirano je da se na osnovu razvijenog programa obuke tokom 2017. godine sprovede pilot obuka za grupu studenata i zaposlenih (asistenata i saradnika u nastavi) na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu.

Pružanje podrške žrtvama kriminaliteta, uključujući žene žrtve nasilja koje se nalaze u zatvoru

Služba VDS info i podrška žrtvama

Služba *VDS info i podrška žrtvama* počela je sa radom 2003. godine. Namenjena je žrtvama kriminaliteta, i to kako ženama, tako i muškarcima. Žrtvama kriminaliteta pružaju se:

- Emocionalnu podršku.
- Informacije o pravima i načinima njihovog ostvarivanja.
- Razmatranje mogućnosti za rešavanje problema i aktiviranje podrške u porodici i socijalnoj sredini.
- Informacije o psihološkim reakcijama i dinamici oporavka nakon povređujućeg događaja.
- Praktične informacije za ponovno uspostavljanje životnih tokova posle povređujućeg događaja.
- Upućivanje u nadležne specijalizovane institucije i organizacije u Beogradu i Srbiji u zavisnosti od konkretnih potreba.
- Informacije o procesu medijacije i drugim načinima mirnog rešavanja problema.
- Praćenje i podršku na sudu, kontaktima sa državnim institucijama i u procesu medijacije.
- Podršku osuđenima koje su posle dugogodišnjeg trpljenja nasilja izvršile krivično delo.

Usluge koje žrtvama kriminaliteta nudi Služba su besplatne. Osnovni principi kojima se u radu rukovodi osoblje Službe su poverenje, poštovanje žrtve, njenih prava, potreba i osećanja, kao i poverljivost informacija koje žrtve koje kontaktiraju Službu daju.

Tokom izveštajnog perioda realizovane su sledeće aktivnosti:

- Organizovan je trening za volontere, o čemu je više reči bilo u prethodnom delu izveštaja. Nakon treninga, volonteri/ke su uključeni u rad Službe.
- Pružanje podrške žrtvama – tokom 2016. godine Službi su se obratile 164 žrtave različitih oblika viktimizacije.
- Volonteri/ke su imali/e redovne interne i eksterne supervizije. Rukovoditeljka Službe je Jasmina Nikolić; prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović je zadužena za eksternu superviziju, dok unutrašnju superviziju rada volontera/ki sprovode Jasmina Nikolić, Mirjana Tripković i Bejan Šaćiri.
- U cilju povećanja vidljivosti službe, na društvenoj mreži facebook i na internet stranici VDS, redovno su postavljani primeri rada Službe.
- Izrada lifleta sa osnovnim informacijama o različitim oblicima kriminaliteta i podacima o Službi i njihova distribucija od strane volontera.
- Pravljenje video klipova sa osnovnim informacijama o različitim oblicima kriminaliteta i podacima o Službi i postavljanja na facebook stranicu VDS i na Youtube kanal.

U rad službe tokom izveštajnog perioda bile su uključene sledeće osobe: Mirjana Tripković, dr Sanja Čopić, Bejan Šaćiri, Andrea Veselinović, Sara Stojković, Maja Bojović, Dragan Cvejić, Nataša Simović, Milica Popadić, Tamara Bašić, Zorica Žarkov, Tanja Grujić, Elena Mišev, Milica Bajkić, Dejana Knežević i Jelena Milovanović.

Rad Službe je u izveštajnom periodu najvećim delom bio samofinansirajuća aktivnost, dok je jedan manji deo aktivnosti finansijski podržala Opština Novi Beograd.

Istina i pomirenje

Tokom izveštajnog perioda nastavilo se sa aktivnostima usmerenim na dalji razvoj Asocijacije ZAIP, i to kroz sledeće aktivnosti:

- Rad na promovisanju ideje Trećeg puta u zemlji, regionu i svetu, kroz distribuciju pristupnica, lifleta, brošura, godišnjaka i *Temida* u kojima se nalaze tekstovi o radu i razvoju

Asocijacija ZAIP na konferencijama, okruglim stolovima i slično – samofinansirajuća aktivnost.

- Realizaciju istraživanja *Podsticanje dijaloga u multietničkom društvu uz osnaživanje žrtava*, koji VDS realizuje u okviru projekta *ALTERNATIVE*, o kome je više reči bilo u prethodnom delu izveštaja.

Asocijacija trenutno ima 113 članova (pojedinaca-pojedinki i organizacija).

Izdavačka delatnost

Časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu Temida

Časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu *Temida* izlazi redovno od 1998. godine, i to četiri puta godišnje. Časopis *Temida* se nalazi u režimu otvorenog pristupa. Radovi koji su štampani u celini na srpskom jeziku, sadrže apstrakte i ključne reči na engleskom jeziku, dok se radovi stranih autora objavljuju u originalu ili u prevodu. Radovi podležu dvostrukoj anonimnoj recenziji.

U međunarodnom sistemu DOI brojeva *Temida* se nalazi od 2007. godine. *Temida* je referisana u DOAJ (Directory of Open Access Journals) od 2010. godine, u EBSCO istraživačkoj bazi od 2013. godine, a 2015. godine je uvrštena u novi citatni indeks u Web of Science - Emerging Sources Citation Index (ESCI), koji predstavlja novu ediciju Web of Science, koju vodi Thomas Reuters. ESCI predstavlja novu kolekciju časopisa kojima se proširuje sadržaj Web of Science i omogućava pretraživanje, pronalaženje i citiranje časopisa koji se uvrste u ovu ediciju. Tako se izdavačima omogućava ostvarivanje uvida u citiranost dok je proces evaluacije i uključivanja u druge kolekcije u okviru Web of Science u toku.

Prema kategorizaciji naučnih časopisa Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja za 2014. godinu naučni časopis *Temida* kategorisan je kao vodeći časopis nacionalnog značaja (M51).

Temida je 2016. godine dobila nagradu „Anđelka Milić” za podršku razvoju stvaranja znanja iz oblasti rodni studija u Srbiji (teorija i istraživanja). Nagrada „Anđelka Milić” dodeljuje se za feminističko stvaralaštvo u oblasti nauke i kulture, kao i za podršku tom stvaralaštvu i primenu feminističkih ideja u različitim oblastima društvenog života.

Tokom 2016. godine iz štampe su izašla dva broja *Temide*:

- Broj 1 za 2016. godinu sa temom: *Novi trendovi u viktimološkoj teoriji i praksi: Dileme i izazovi u zaštiti žrtava*
- Broj 2 za 2016. godinu sa temom: *Doprinos Nils Christie-a viktimologiji; Žrtve terorizma*

U štampi je dvobroj 3-4 za 2016. godinu sa temama: *Viktimizacija i internet* i *Femicid*.

Za izdavanje brojeva u 2016. godine VDS je dobilo finansijsku podršku od Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS, koja može da pokrije manji deo troškova štampanja *Temide*.

Tokom izveštajnog perioda neke od ključnih aktivnosti vezanih za časopis *Temida* bile su:

- Redovna komunikacija članova Redakcionog odbora časopisa *Temida*.
- Održavani su redovni sastanci glavne i odgovorne urednice, njene zamenice, tehničke urednice i sekretarke časopisa.
- Definisana je Uređivačka politika časopisa *Temida*, koja je dostupna na internet stranici VDS.
- Dopunjena su tehnička uputstva za autore i autorke članaka i prikaza.
- Ažurirana je stranica *Temide* na internet stranici VDS, na kojoj se mogu naći sve ključne informacije o časopisu, njegovom istorijatu, uređivačkoj politici, uputstvima za autor i slično.

- Napravljena je prezentacija časopisa *Temida* na Vikipedija Srbija, [https://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B4%D0%B0_\(%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81\)](https://sr.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B4%D0%B0_(%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81)).
- Dr Sanja Čopić, zamenica glavne i odgovorne urednice časopisa *Temida*, redovno je prisustvovala seminarima organizovanim za časopise u režimu otvorenog pristupa, koji su se održavali u prostorijama Narodne biblioteke Srbije, u okviru projekta unapređenja izdavačke i uređivačke politike naučnih časopisa.
- U toku je evaluacija od strane Thomas Reuters i odluka o uključivanju *Temide* u Web of Science (Social Sciences Citation Index).
- Tokom 2016. godine na časopis su bila pretplaćena dva pravna i jedno fizičko lice.
- Tokom 2016. godine realizovana je razmena časopisa *Temida* sa 9 časopisa iz zemlje i inostranstva.

Saradnja sa visokoškolskim ustanovama, stručna praksa i međunarodni internship programi

Viktimološko društvo Srbije je naučna baza Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu (FASPER). Tokom školske 2015/2016. godine:

- Članice i članovi VDS su gostovali na predavanjima na FASPER-u.
- Jedna studentkinja Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu je obavila obaveznu studentsku praksu u VDS.

Viktimološko društvo Srbije je potpisalo Sporazum o saradnji sa Visokom medicinskom školom strukovnih studija „Milutin Milanković“ u Beogradu, na osnovu koga je tokom izveštajnog perioda Bejan Šaćiri, istraživač u VDS, bio angažovan kao saradnik-praktičar na predmetima Zdravstveno zakonodavstvo, Medicinska psihologija sa neuropsihologijom, Psihologija ličnosti sa mentalnom higijenom i Metodologija istraživanja u sestrinstvu i u rehabilitaciji.

Pored toga:

- Cameroon Burke, student iz Amerike završio je staž u VDS u trajanju od četiri meseca. Međunarodni program stažiranja realizovan je u saradnji Fakulteta Stonehill u Eastonu (Masačusets, SAD) i Viktimološkog društva Srbije.
- Studenti doktorskih studija sa Fakulteta bezbednosti u Skoplju (Makedonija) su 16. marta 2016. godine bili gosti Viktimološkog društva Srbije. Tom prilikom su se upoznali sa aktivnostima VDS i diskutovali o različitim temama koje su ih interesovale, a kojima se VDS bavi teorijski i praktično.
- Studenti kriminologije sa Univerziteta Vrije u Amsterdamu (Holandija) bili su gosti Viktimološkog društva Srbije, 12. aprila 2016. godine. Članice VDS su tom prilikom održale predavanje o razvoju viktimologije u Srbiji i aktivnostima VDS.
- Jasmina Nikolić, rukovoditeljka Službe *VDS info i podrška žrtvama* održala je predavanje na master studijama na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Tema predavanja bila je *Razvoj službi za žrtve u svetu i kod nas*.

U decembru 2016. godine, Milica Luković, master defektolog-specijalni pedagog, otpočela je šestomesečnu stručnu praksu u VDS u okviru programa *Stručna praksa u cilju sticanja posebnih praktičnih znanja i veština*, a na osnovu ugovora o stručnom usavršavanju, koji je zaključen između Nacionalne službe za zapošljavanje i VDS.

Učešće članova i članica VDS u radu organa i tela međunarodnih i domaćih organizacija

Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović je i tokom 2016. godine bila članica Nadzornog odbora projekta *Podrška uspostavljanju nacionalnog sistema podrške žrtvama i svedocima krivičnih dela u Srbiji*, koji

sprovodi Misija OEBS u Srbiji. Nadzorni odbor je zadužen za sprovođenje projekta i treba da omogući uspešnu i blagovremenu realizaciju delova Akcionog plana za poglavlje 23 u procesu pridruživanja EU a vezano za podršku žrtvama i svedocima. U Nadzornom odboru su, pored predstavnika civilnog društva i OEBS-a, i predstavnici državnih organa i institucija (Ministarstva pravde, Visokog saveta sudstva/Vrhovnog kasacionog suda, Republičkog javnog tužilaštva/Državnog veća tužilaca i Ministarstva unutrašnjih poslova). Tokom 2016. godine u radu Nadzornog odbora učestvovala su prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović i Jasmina Nikolić (učešće na dva sastanka Nadzornog odbora). Uz to, jedna od projektnih aktivnosti bila je organizacija studijske posete Holandiji, kako bi se upoznao sa načinom funkcionisanja službi za žrtve i svedoke u toj zemlji. U ime VDS, u studijskoj poseti je bila Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe za žrtve Viktimološkog društva Srbije *VDS info i podrška žrtvama*.

Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović i dr Sanja Čopić su u ime VDS uključene u rad Nacionalne radne grupe u okviru regionalnog programa „Akcija za merenje i procenu organizovanog kriminala na Zapadnom Balkanu“. Kancelarija Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal (United Nations Office on Drugs and Crime–UNODC) u Beču, početkom maja 2016. godine, predstavila je, u okviru regionalnog programa, Akciju za merenje i procenu organizovanog kriminala na Zapadnom Balkanu. Akcija traje tri godine i cilj je razvijanje statističkog okvira i metoda za praćenje organizovanog kriminala. Istaknuta je važnost inicijative, naročito u okviru pregovaračkih poglavlja 18, 23 i 24. Na predlog UNODC, Republički zavod za statistiku prepoznat je kao koordinator. Članove Nacionalne radne grupe čine predstavnici institucija Republike Srbije koji mogu da doprinesu, identifikuju i prikupe informacije o različitim aspektima organizovanog kriminala, da obezbede relevantne izvore podataka, kao i da učestvuju u aktivnostima prikupljanja podataka.

Organizacija predavanja stručnjaka i stručnjakinja iz zemlje i inostranstva i posete stručnjaka iz inostranstva VDS

Tokom 2016. godine, VDS su posetile sledeće osobe:

- Levent Altan, izvršni direktor organizacije Evropska pomoć žrtvama
- Jelena Watkins, MA, Organizacija Trauma Care, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Milan Golubović i Miloš Jovanović, Centar za obuku Krav Maga Global (KMG), Srbija
- Mirilinda Sada, Medica Mondiale, Kosovo.

Osobe koje su bile angažovane na realizaciji aktivnosti VDS u 2016. godini

Tokom izveštajnog perioda na realizaciji projekata i stalnih aktivnosti VDS bili su angažovani:

- 2 osobe u stalnom radnom odnosu – Jasmina Nikolić, rukovoditeljka službe *VDS info i podrška žrtvama* i Bejan Šaćiri, istraživač.
- 5 osoba angažovanih po ugovoru o autorskom delu – prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović, dr Sanja Čopić, dr Nikola Petrović, Mirjana Tripković i mr Ljiljana Stevković.
- 1 osoba preko Nacionalne službe za zapošljavanje – Milica Luković.
- 1 računovođa – Bernada Ljubinković.
- 1 osoba koja administrira interent stranicu VDS – Tatjana Orelj.
- 13 volontera/volonterki u službi VDS info i podrška žrtvama – Andrea Veselinović, Sara Stojković, Maja Bojović, Dragan Cvejić, Nataša Simović, Milica Popadić, Tamara Bašić, Zorica Žarkov, Tanja Grujić, Elena Mišev, Milica Bajkić, Dejana Knežević i Jelena Milovanović.

Učešće članova i volontera VDS na stručnim i naučnim skupovima i seminarima u zemlji i inostranstvu (u ime VDS ili sa prezentacijama aktivnosti VDS)

Prof. dr Vesna Nikolić-Ristanović

- Međunarodni simpozijum o restorativnoj pravdi „Disciplining and Taking Restorative Justice Forward“, u organizaciji The Restorative Justice for All Institute (RJ4All). Prezentacija koautorskog rada sa Loren Walker, Skopelos, Grčka, 17-24. jun. 2016. godine
- Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije „Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava“. Prezentacija koautorskog rada sa mr Ljiljanom Stevković, Beograd, 24.-25. novembar 2016. godine
- Okrugli sto „Uloga civilnog društva u socijalnoj reintegraciji bivših osuđenika“, u organizaciji Misije OEBS-a u Srbiji, 13. decembar 2016. godine, Hotel Zira, Beograd

Dr Sanja Čopić

- 9th International Conference of the European Forum for Restorative Justice ‘Realising Restorative Justice: Human Rights and Personal Realities’, Prezentovana dva koautorska rada (sa prof. dr Vesnom Nikolić-Ristanović i Jasminom Nikolić), Leiden, Holandija, jun 2016.
- Sedma godišnja konferencija VDS „Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava“. Prezentacija rada, Beograd, 24-25. novembar 2016.
- Evropska konferencija „Building Healthy Intimate Relationships“ (GEAR against IPV), Atina, Grčka, 21.-23. septembar 2016.
- Radionica na kojoj su prezentovani nalazi istraživanja o determinantama i faktorima nasilja nad decom, UNICEF i SeCons grupa, 14. decembar 2016.

Jasmina Nikolić

- Victim Support Europe Annual conference, „Taking Victim Support to the Next Level: Connect and Commit“, Utrecht, Netherland, maj 2016. godine.
- Međunarodni simpozijum o restorativnoj pravdi „Disciplining and Taking Restorative Justice Forward“, u organizaciji The Restorative Justice for All Institute (RJ4All), Prezentacija rada „Restorativna pravda i podrška žrtvama: Moćan uticaj restorativnog dijaloga i terapije bazirane na rešenjima“, Skopelos, Grčka, 17-24. jun 2016. godine.
- Izlaganje na konferenciji „Progovori - protiv nasilja se izbori“, u organizaciji romskog ženskog centra Bibija, Beograd, 2016. Godine.
- Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije „Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava“. Prezentacija koautorskog rada sa Bejanom Šaćirijem, Beograd, 24.-25. novembar 2016. Godine.
- Okrugli sto „Uloga civilnog društva u socijalnoj reintegraciji bivših osuđenika“, u organizaciji Misije OEBS-a u Srbiji, 13. decembar 2016. godine, Hotel Zira, Beograd.
- Studijska poseta holandskim institucijama i organizacijama za podršku žrtvama krivičnih dela, a koju je organizovala Misija OEBS-a u Srbiji, Holandija, 2016. godine

Mr Ljiljana Stevković

- Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije „Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava“. Prezentacija koautorskog rada sa prof. dr Vesnom Nikolić-Ristanović, Beograd, 24.-25. novembar 2016. Godine.

Bejan Šaćiri

- Učešće na obuci „Balkanska regionalna mreža za vladavinu prava obuka u oblasti rodno zasnovanog nasilja za advokate/te i organizacije civilnog društva“, 6.-7. septembar 2016. godine, Zlatibor, Srbija.
- Sedma godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije „Bezbednost i viktimizacija: Izazovi društvenog reagovanja i zaštite žrtava“. Prezentacija koautorskog rada sa Jasminom Nikolić, Beograd, 24.-25. novembar. 2016. godine
- Konferencija Žene, Mir, Bezbednost – od regiona do lokalne zajednice, Sombor, 21. decembar 2016. godine.

Dr Nikola Petrović

- Konferencija „Socijalni identiteti mladih na Zapadnom Balkanu: odnos i značaj etničke, religijske i nacionalne pripadnosti“, 19. februar 2016. godine, Filozofski fakultet, Beograd.

Medijsko istupanje članova VDS

Prof. dr Vesna Nikolić Ristanović

- RTS1, emisija „Tako stoje stvari“, 23.02.2016., tema „Evropski dan žrtava- Pomoć i podrška žrtvama“.
- TV Kopernikus, 4.07.2016., tema „Masovno ubistvo u Žitištu“.
- RTS2, emisija „Sve boje života“, 20.11.2016., tema „Najava Sedme godišnje konferencije VDS“
- RTS2, emisija „Sve boje života“, 27.11.2016., tema „Nasilje, delinkvencija i viktimizacija maloletnih lica“.
- Vreme, 22.12.2016., tema „Delinkvencija i viktimizacija dece“

Dr Sanja Čopić

- Radio Beograd, 25.02.2016., tema „Žrtve nasilja-Evropski dan žrtava“.
- Radio Beograd, 12.07.2016., tema „Nasilje nad ženama i decom“.
- Telegraf Portal, 18.07.2016., tema „Nasilje u porodici i najavljenje mere suprostavljanja nasilju“.
- Vreme, 26.5.2016., tema „Deca i porodično nasilje“.
- Danas, 26.8.2016., tema „Alternativne krivične sankcije“.
- Radio Beograd 1, emisija „U središtu pažnje“, 15.11.2016. „Delinkvencija i viktimizacija maloletnih lica u Srbiji“.
- Ženska TV, emisija „Zdravo Nina“, 19.11.2016., tema „O Viktimološkom društvu Srbije“.
- TV Kopernikus, Jutarnji program, 6.12.2016., tema „Godišnja konferencija Viktimološkog društva Srbije“.

Jasmina Nikolić

- RTS1, emisija „Tako stoje stvari“, 23.02.2016., tema „Evropski dan žrtava- Pomoć i podrška žrtvama“.
- Radio Novi Sad, 4.05.2016., tema „Kampanja-Nedelja borbe protiv upotrebe oružja“.
- Radio 202, emisija „Povišen ton“, 5.05.2016., tema „Kampanja-Saslušajmo glas žrtava“.
- TV N1, 6.05. 2016., tema „Kampanja-Saslušajmo glas žrtava“.
- Radio Novi Sad, 16.05.2016., tema „Kampanja-Saslušajmo glas žrtava“.
- Radio Novi Sad, 19.05.2016., tema „Kampanja-Saslušajmo glas žrtava“.
- TV Kopernikus, 17.07.2016., tema „Nasilje upotrebom oružja“.
- Novosadski dnevnik, 4.08.2016., tema „Žrtve razbojništva“.
- Blic, 30.09.2016., tema „Nasilje u porodici“.
- TV Kopernikus, emisija „Srbija online“, 11.11.2016., tema „Nasilje u porodici“.

Mirjana Tripković

- Centar za industrijske odnose, 11.02.2016., tema „Zastrašivanje zaposlenih koji traže isplatu zaostalih zarada“.
- RTS 2, emisija „Ekonom i ja“, tema „Mobing“.
- TV Happy, Jutarnji program, 9.05.2016., tema „Kampanja- Saslušajmo glas žrtava“.

Donatori

Tokom izveštajnog perioda realizaciju projekata i drugih aktivnosti VDS podržali su:

- Evropska komisija kroz program FP7
- Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)

- UNDP/SEESAC
- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS
- Opština Novi Beograd

Donatorima se i ovom prilikom zahvaljujemo.

Drugi načini finansiranja:

- Kotizacije za konferenciju
- Članarine
- Temida
- Biblioteka

U Beogradu, 22. februara 2017. godine